

حدیث روز

پیامبر اکرم (ص) :

إِذَا كَانَ فِیْ آخِرِ الزَّمَانِ؛ لَإِیْدٌ لِلنَّاسِ فِیْهَا مِنَ الدَّرَاجِمِ وَالدَّنَائِیرِ یُقِیْمُ الرُّجُلُ بَهَا دِینَهُ وَدُنْیَاَهُ.

چون آخر الزّمان فرا رسد، مردم را چاره‌ای جز داشتن درهم‌ها و دینارها نیست تا هر فرد دین و دنیای خود را با آن برپای دارد.

وقتی انفعال در مدیریت سینما پشت مجوزهای پر حاشیه پنهان می‌شود

توسعه سال‌ها، حمایت از سینمای مستقل، آموزش نیروی انسانی یا ارتقاء زیرساخت‌های تولید.

عدم سیاست‌گذاری شفاف در قبال فیلم‌های مستندلاره، به‌ویژه آثاری که خارج از کشور موج‌آفرینی فرهنگی یا سیاسی می‌کنند. سینمای ایران، در جشنواره‌ای بین‌المللی مطرح شده اما در عین حال، به‌دلیل تناقض‌های درونی و جهت‌گیری‌های سیاسی کارگردان، به کانون بحث‌های فرهنگی و رسانه‌ای نیز تبدیل شده است.

صدور پروانه نمایش برای فیلم «زن و بچه» سینمای سعید روستایی، از سوی سازمان سینمایی کشور، با توجه به محتوای تلخ، جهت‌گیری‌های انتقادی، و حواشی فرهنگی و سیاسی این اثر، پرسش‌ها و تعجب‌هایی را برانگیخته است، این تصمیم در شرایطی اتخاذ شده است که سازمان سینمایی فعلی، عمدتاً به امور صدور مجوز محدود شده و از نقش فعال در توسعه زیرساخت‌ها و حمایت بلندمدت از سینمای ایران فاصله گرفته است.

فیلم «زن و بچه» با وجود مضامین آشکارا انتقادی نسبت به ساختارهای اجتماعی، فرهنگی و حتی سیاسی ایران، مجوز ساخت و نمایش دریافت کرده است؛ این در حالی است که بخش‌هایی از محتوای آن در تضاد با خطوط قرمز رسانه‌ای کشور ارزیابی می‌شود. اظهارات خود کارگردان در مصاحبه با رسانه‌هایی چون Variety نیز بر این تضاد دامن زده است، از جمله: «حجاب انتخابی من برای من یک انتخاب نیست» که مستقیماً با قوانین رسمی و عرف سینمای ایران زاویه دارد.

سؤال اصلی اینجااست: چگونه فیلمی با این سطح از پیام‌های انتقادی و دیدگاه‌های دوهلوی فرهنگی و سیاسی، موفق به دریافت مجوز نمایش شده است؟ آیا این مسئله نشانه‌ای از بی‌ثباتی سیاست‌گذاری در حوزه نظارت فرهنگی است یا گویای استانداردهای دوگانه در ارزیابی آثار سینمایی؟

این در حالی است که عملکرد سازمان سینمای در دوره اخیر با انتقادهایی جدی روبروست، از جمله:

تمرکز صرف بر صدور مجوز نمایش و تولید، بدون ورود مؤثر به حوزه‌های راهبردی مانند محافظت کند؛ در حالی که خرید محصولات فرهنگی از جمله کتاب در یک دهه گذشته به‌دلیل تأثیر شرایط اقتصادی بر خانواده‌ها روند نزولی داشته است، ناشر ترجیح می‌دهد از خواب سرمایه‌اش در انبار جلوگیری کند، با این حال، تحلیل بازار نشر نشان می‌دهد که تنها مسئله اقتصادی دلیل کاهش تیراژ نیست؛ بلکه عوامل دیگری نیز در این زمینه دخیل است.

عبدالغظیم فریدون، مدیر انتشارات محراب قلم و از پیشکسوتان حوزه نشر، در گفت‌وگو با تسنیم، با تأکید بر اینکه عوامل مختلفی در این امر مؤثر است، گفت: هم بحث اقتصادی وجود دارد، هم بحث افزایش قیمت وجود دارد و هم کتاب‌های دیجیتال و فعالیت قاچاقچیان کتاب، از سوی دیگر، فضای عمومی جامعه به‌گونه‌ای است که فرد به‌دلیل درگیری‌ها و مشغله‌های ذهنی متنوع، کمتر اوقات فراغت دارد و می‌تواند کتاب بخواند، همه این‌ها دست به دست هم داده است تا مردم به اولویت‌های دیگری بپردازند؛ البته نمی‌شود از بحث فرهنگی، تبلیغات و رویکرد عمومی دولت و پشتیبانی‌هایی که باید کند، غفلت کرد. او با بیان اینکه غفلت مدیریت فرهنگی در ادوار مختلف سبب شد بحث کتابخوانی در جامعه کمرنگ شود، اضافه کرد: تجربه، تعامل با ناشران و فضای نمایشگاه کتاب امسال می‌گوید که وضعیت در سال جاری در قیاس با سال گذشته، اگر بدتر نباشد، بهتر نخواهد بود.

فریدون با تأکید بر اینکه این مسئله بدون چاره نیست و کلید آن در دست مدیریت فرهنگی کشور است، افزود: حداقل این است که کتابخانه‌های عمومی، مدارس و مساجد تجهیز و کتاب‌های مناسب در این مراکز عرضه شود تا اگر ما به‌خاطر شرایط اقتصادی کتاب نمی‌خوانیم، بچه‌های ما این فرصت را داشته باشند.

او راهکار دیگر را گسترش تبلیغات در حوزه کتابخوانی دانست و یادآور شد: مراکز و نهادهای مختلفی در کشور متولی مسائل فرهنگی هستند؛ از ارشاد و آموزش عالی و آموزش و پرورش گرفته تا شهرداری، نهاد کتابخانه‌های عمومی، سازمان تبلیغات اسلامی و… که بودجه فرهنگی دریافت می‌کنند، این

توقف اقدام غیرقانونی در محوطه ۵۰۰۰ ساله

فرهنگی شهرستان جیرفت با اشاره به اقدام دهیاری برای ساخت ورزشگاه در این محوطه که حدود پنج‌هزار سال قدمت دارد، گفته کرد: «این‌باره چند بار به دهیار تذکر داده شد که این منطقه در عرصه کنارسندل قرار دارد اما پاسخ او این بوده که میراث در اینجا کاری نکرده و فعالیتنی ندارد. حتماً قرار نیست کاری در محوطه انجام شود، آنجا یک عرصه تاریخی و بخشی از هویت من ما است. برای همین قسمت که در حال تخریب است تا ورزشگاه بسازند یک بار نیز قبلاً حکم قضایی گرفته شده است و حکم جلب دهیار نیز صادر شد اما با وساطت فرماندار سابق حکم جلب اجرا نشد».

مسئول پایگاه ملی میراث فرهنگی شهرستان او با تأکید بر ممنوعیت هرگونه فعالیت عمرانی بدون مجوز در این محوطه ثبت‌ملی شده، اظهار کرد: دهیاری منطقه، بدون دریافت مجوزهای قانونی از اداره کل میراث فرهنگی استان، به اقداماتی در عرصه محوطه باستانی اقدام کرده که کلاً خلاف قانون بوده و پرونده تخلف برای پیگیری قضایی تشکیل شده است.

کنارسندل شمالی و جنوبی از جمله محوطه‌های منحصربه‌فرد باستان‌شناسی در جنوب‌شرق ایران هستند که با شمارهای ۵۰۹ و ۵۱۰ در سال ۱۳۵۴ در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیدند.

کنار سندل یکی از مهم‌ترین محوطه‌های عصر مفرغ است.

قادر شیروانی، مسئول پایگاه ملی میراث

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری راه روشن

مدیر روابط عمومی: سید علی ساداتی نژاد

طراح و صفحه آرایی : علی دشتی منفرد ، حمید رضا کلیایی

روابط عمومی: ۰۹۱۳۹۶۱۸۰۹۸

آدرس: کاشان-بلوار باهنر-کوی شهید متقی- پلاک ۵۴- مجتمع راه روشن

سر دبیر: محمد ادریسی

دبیر اجتماعی: مجتبی خندان

دبیر فرهنگی : محمد مهدی سعیدی

امور چاپ: چاپخانه شاخه سبز

وظایف مرد در خانه و خانواده

دکتر مجتبی خندان
(پژوهشگر عرصه خانواده)

رئیس یا مسؤول شد یا قیم و قَوام شد، به خدا نزدیک تر باشد؛ بلکه آن فقط یک مسؤولیت شد یا قیم و قَوام شد، به خدا نزدیک تر باشد؛ بلکه آن فقط یک مسؤولیت اجرایی است و ممکن است کسی که ریاست آن مؤسسه را به عهده ندارد، خالصانه تر از قیم کار بکند و در قیامت اجر بهتری ببرد و پیش خدا مقرب تر باشد. قوام بودن مربوط به مفهومی ندارد. در نتیجه، یکی از زن و مرد باید«ریس» خانواده و دیگری «معاون» و تحت نظارت او باشد.

در اسلام، وظیفه ی سرپرستی خانواده به عهده ی مرد گذاشته شده است. خداوند در قرآن می فرماید: الرَّجُلُ قَوَّامٌ عَلَى النِّسَاءِ؛ (۱) مردان ادِر خانواده! بر زنان سرپرستی دارند. « موقعیت سرپرستی مرد بر خانواده، به سبب وجود ویژگی هایی در مرد است؛ مانند برتری قدرت تفکر او بر نیروی عاطفه و احساسات (به عکس زن که سرشار از عواطف است) و داشتن بنیه و نیروی جسمی بیش تر که هم بتوانند بیندیشد و نقشه طرح کند و هم از حرم خنواده ی خود دفاع نماید. خانواده به همان اندازه که به لطافت روح، احساسات و عواطف سرشار زن نیازمنداست؛ به قدرت تفکر او بر نیروی عاطفه و احساسات دارد و چون این ویژگی ها به طور طبیعی و فطری در مرد قوی تر است، اسلام مسؤولیت اداره ی خانواده را بر عهده ی او نهاده است. افزون بر آن، تعهد مرد در برابر همسر و فرزندان نسبت به پرداختن هزینه های زندگی، مهریه و تأمین زندگی آبرومندانه همسر و فرزندان، این حق را به او می دهد که وظیفه ی سرپرستی بر عهده او باشد. (۲) بنابر این در ادامه ی آیه مورد نظر این گونه آمده است: «الرجال قوامون على النساء بما فضل الله بعضهم على بعض وبما انفقوا من اموالهم؛ (الرجال قوامون على النساء بما فضل الله بعضهم على بعض وبما انفقوا من اموالهم؛ مردان ادِر خانواده! بر زنان سرپرستی دارند؛ به سبب برتری هایی که خداوند (از نظر قدرت بدنی و مدیریتی) برای بعضی ا مردان نسبت به برخی دیگر» زنان! قرار داده است؛ نیز به دلیل اتفاق هایی که مردان در مقابل، زن نیز باید با اطاعت و فرمان برداری از شوهر، نقش سرپرستی و مدیریتی او را بپذیرد تا تنظیم امور خانواده با مشکل روبرو نشود. در ادامه ی همان آیه در توصیف زنان شایسته چنین گفته شده است: «فالصالحات قانتات حافظات للجبب بما حفظ الله؛ زنان صالح، آنهایی هستند که در مقابل شوهر، فرمان بردار و متواضعند و در غیاب (همسر خود)، اسرار و حقوق او را در مقابل حقوقی که خدا برای انسان قرار داده، حفظ می کنند. »

یادآوری دو نکته در اینجا توجه به دو نکته ضروری است: اول، دادن حق مدیریت سرپرستی به مردان، به معنای مطلق بودن فرمانروایی مرد در محیط خانواده نیست که به دلخواه خود فرمان دهد و زن همانند برده ای مطیع و تسلیم او باشد؛ هیچ یک از منابع معتبر اسلامی و آیات و روایات، چنین حقی برای مرد قائل نشده است. (۳)

در جهت حل مشکل بکوشد. بنابراین، همان گونه که برای تحکیم بنیاد خانواده، به وجود یک سرپرست نیاز است و بدون آن، خانواده به سستی می گراید، خودرستی ها و اعمال قدرت بیجا نیز بنیاد خانواده را متزلزل خواهد کرد؛ پس مرد باید از حق سرپرستی خود سوء استفاده نکند و جز در محدوده شرع، گامی بر ندارد و با شیوه ای صحیح، زندگی را اداره کند. چنان که این نیز نباید با زورگویی و خودمضوری، محبت و مودت خانواده را بر هم بزند؛ بلکه باید با احترام به حق مرد و پذیرش آن، از پاشیده شدن خانواده جلوگیری کند. (۴)

دوم، سپردن وظیفه ی سرپرستی همسر و خانواده به مردان، نه دلیل بالاتر بودن شخصیت انسانی آنها است و نه سبب امتیاز آنها در جهان دیگر؛ زیرا این ها صرفاً به تقوا و پرهیزگاری بستگی دارد. برخی چنین تصور می کنند که اسلام به مردان بیش از زنان شخصیت داده است؛ شاید منشأ اشتباه آنها پاره ای از امتیازها و تفاوت های حقوقی است که هر یک دلیل خاصی دارد؛ ولی بدون شک، قطع نظر از این گونه تفاوت ها که ارتباط با موقعیت اجتماعی و شرایط طبیعی آنها دارد، هیچ گونه فرقی از جنبه های انسانی و مقام های معنوی میان زن و مرد در برنامه های اسلام وجود ندارد. آیت اله جوادى اُملى در این باره می فرماید:

«قَوام بودن نشانه ی کمال و تقرب الی الله نیست؛ هم چنان که در تمام وزارتخانه ها، مجامع، جامعه ها و مراکز، افرادی هستند که قَوام دیگری هستند؛ مدیر، مسؤول، رئیس و مانند آن هستند؛ اما این مدیریت، فخر معنوی نیست، بلکه یک کار اجرایی است، این چنین نیست که آن کس که

قسمت اول

هر اجتماعی، نیازمند مدیر و سرپرست است؛ خانواده نیز از این اصل کلی پیروی می کند. اگر خانواده ای از مدیریت صحیح برخوردار نباشد، شیرازه ی امورش از هم می پاشد و نظم و انسجام آن از بین می رود. خانواده هایی که نقش سرپرستی در آنها ضعیف است، از جنبه های گوناگون رفتار مشکل هستند.

خانواده یک واحد کوچک اجتماعی است و همانند یک اجتماعی بزرگ باید رهبر واحدی داشته باشد؛ زیرا سرپرستی که زن و مرد به طور مشترک آن را به عهده بگیرند، مفهومی ندارد. در نتیجه، یکی از زن و مرد باید«ریس» خانواده و دیگری «معاون» و تحت نظارت او باشد.

در اسلام، وظیفه ی سرپرستی خانواده به عهده ی مرد گذاشته شده است.

خداوند در قرآن می فرماید:

الرَّجُلُ قَوَّامٌ عَلَى النِّسَاءِ؛ (۱)

مردان ادِر خانواده! بر زنان سرپرستی دارند. «

موقعیت سرپرستی مرد بر خانواده، به سبب وجود ویژگی هایی در مرد است؛ مانند برتری قدرت تفکر او بر نیروی عاطفه و احساسات (به عکس زن که سرشار از عواطف است) و داشتن بنیه و نیروی جسمی بیش تر که هم بتوانند بیندیشد و نقشه طرح کند و هم از حرم خنواده ی خود دفاع نماید.

خانواده به همان اندازه که به لطافت روح، احساسات و عواطف سرشار زن نیازمنداست؛ به قدرت تفکر او بر رهبری عاطفه و احساسات دارد و چون این ویژگی ها به طور طبیعی و فطری در مرد قوی تر است، اسلام مسؤولیت اداره ی خانواده را بر عهده ی او نهاده است. افزون بر آن، تعهد مرد در برابر همسر و فرزندان نسبت به پرداختن هزینه های زندگی، مهریه و تأمین زندگی آبرومندانه همسر و فرزندان، این حق را به او می دهد که وظیفه ی سرپرستی بر عهده او باشد. (۲) بنابر این در ادامه ی آیه مورد نظر این گونه آمده است:

«الرجال قوامون على النساء بما فضل الله بعضهم على بعض وبما انفقوا من اموالهم؛ مردان ادِر خانواده! بر زنان سرپرستی دارند؛ به سبب برتری هایی که خداوند (از نظر قدرت بدنی و مدیریتی) برای بعضی ا مردان نسبت به برخی دیگر» زنان! قرار داده است؛ نیز به دلیل اتفاق هایی که مردان در مقابل، زن نیز باید با اطاعت و فرمان برداری از شوهر، نقش سرپرستی و مدیریتی او را بپذیرد تا تنظیم امور خانواده با مشکل روبرو نشود. در ادامه ی همان آیه در توصیف زنان شایسته چنین گفته شده است: «فالصالحات قانتات حافظات للجبب بما حفظ الله؛ زنان صالح، آنهایی هستند که در مقابل شوهر، فرمان بردار و متواضعند و در غیاب (همسر خود)، اسرار و حقوق او را در مقابل حقوقی که خدا برای انسان قرار داده، حفظ می کنند. »

یادآوری دو نکته در اینجا توجه به دو نکته ضروری است: اول، دادن حق مدیریت سرپرستی به مردان، به معنای مطلق بودن فرمانروایی مرد در محیط خانواده نیست که به دلخواه خود فرمان دهد و زن همانند برده ای مطیع و تسلیم او باشد؛ هیچ یک از منابع معتبر اسلامی و آیات و روایات، چنین حقی برای مرد قائل نشده است. (۳)

در جهت حل مشکل بکوشد. بنابراین، همان گونه که برای تحکیم بنیاد خانواده، به وجود یک سرپرست نیاز است و بدون آن، خانواده به سستی می گراید، خودرستی ها و اعمال قدرت بیجا نیز بنیاد خانواده را متزلزل خواهد کرد؛ پس مرد باید از حق سرپرستی خود سوء استفاده نکند و جز در محدوده شرع، گامی بر ندارد و با شیوه ای صحیح، زندگی را اداره کند. چنان که این نیز نباید با زورگویی و خودمضوری، محبت و مودت خانواده را بر هم بزند؛ بلکه باید با احترام به حق مرد و پذیرش آن، از پاشیده شدن خانواده جلوگیری کند. (۴)

دوم، سپردن وظیفه ی سرپرستی همسر و خانواده به مردان، نه دلیل بالاتر بودن شخصیت انسانی آنها است و نه سبب امتیاز آنها در جهان دیگر؛ زیرا این ها صرفاً به تقوا و پرهیزگاری بستگی دارد. برخی چنین تصور می کنند که اسلام به مردان بیش از زنان شخصیت داده است؛ شاید منشأ اشتباه آنها پاره ای از امتیازها و تفاوت های حقوقی است که هر یک دلیل خاصی دارد؛ ولی بدون شک، قطع نظر از این گونه تفاوت ها که ارتباط با موقعیت اجتماعی و شرایط طبیعی آنها دارد، هیچ گونه فرقی از جنبه های انسانی و مقام های معنوی میان زن و مرد در برنامه های اسلام وجود ندارد. آیت اله جوادى اُملى در این باره می فرماید:

«قَوام بودن نشانه ی کمال و تقرب الی الله نیست؛ هم چنان که در تمام وزارتخانه ها، مجامع، جامعه ها و مراکز، افرادی هستند که قَوام دیگری هستند؛ مدیر، مسؤول، رئیس و مانند آن هستند؛ اما این مدیریت، فخر معنوی نیست، بلکه یک کار اجرایی است، این چنین نیست که آن کس که

جیرفت همچنین تأکید کرده همچنان مسائل حقوقی درباره این موضوع مطرح است، که باید ریشه‌ای حل شود. او گفته که محوطه کنار صندل هنوز عرصه و حریم مشخص و مصوب ندارد.